

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

مقطع کارشناسی ارشد

فلسفه علوم اجتماعی

(بازنگری شده)

کارگروه ویژه جامعه‌شناسی

مصوبه هشتصد و بیست و ششمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۹۲/۱/۱۸

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته فلسفه علوم اجتماعی

کمیته تخصصی:

گرایش:

کد رشته:

کارگروه ویژه: جامعه شناسی

رشته: فلسفه علوم اجتماعی

مقطع: کارشناسی ارشد

شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی، در هشتصد و بیست و ششمین جلسه مورخ ۹۲/۱/۱۸، برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی ارشد رشته فلسفه علوم اجتماعی را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱: برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی ارشد رشته فلسفه علوم اجتماعی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم‌الاجراء است:

الف) دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب) مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تأسیس می‌شوند و تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی هستند.

ماده ۲: این برنامه از تاریخ ۹۲/۱/۱۸ جایگزین برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته فلسفه علوم اجتماعی مصوب ششصد و نودمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۸۷/۴/۸ شد و برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند، لازم‌الاجراء است.

ماده ۳: برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی ارشد رشته فلسفه علوم اجتماعی در سه فصل: مشخصات کلی، جداول دروس و سرفصل دروس برای اجراء به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رای صادره هشتصد و بیست و ششمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۹۲/۱/۱۸ درخصوص برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی ارشد رشته فلسفه علوم اجتماعی:

۱. برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی ارشد رشته فلسفه علوم اجتماعی پیشنهادی دانشگاه تهران با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲. این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجراء است و پس از آن نیازمند بازنگری است.

حسین نادری منش

نایب رئیس شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

سعید قدیمی

دبیر شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

فلسفه علوم اجتماعی

تعریف رشته فلسفه علوم اجتماعی

فلسفه علوم اجتماعی دانشی درجه دوم است که به تبیین چگونگی شکل گیری نظریه های اجتماعی و بنیان های متافیزیکی، انسان شناختی، معرفتی و روش شناختی تولیه نظریه ها پرداخته و چگونگی نسبت نظریه ها را با حوزه های فرهنگی و تاریخی مربوط به آن ها تبیین می نماید. رشته فلسفه علوم اجتماعی رشته ای است که نظریه ها و روش های تولیه علوم اجتماعی را مورد نقد و بررسی قرار می دهد.

ضرورت

نظریه های اجتماعی و اندیشه های اجتماعی مبتنی بر آراء هستی شناسی، معرفت شناسی و انسان شناسی می باشد. بی تردید تحول بنیادی فکری که از دکارت در اندیشه بشری روی داد علوم را به سمت دیگر سوق داد که با علوم قدیم تفاوت فراوان در روش دارد. از آن جا که مبانی معرفت شناسی، هستی شناسی و انسان شناسی فرهنگ اسلامی با مبانی فلسفی علوم جدید ناسازگار است باعث شده است که سرازیر شدن علوم جدید غرب به فرهنگ اسلامی چالش ها و تضادهایی را در جامعه ایران و سایر جوامع اسلامی ایجاد نماید. بنابراین برای اینکه بتوان بر اساس تعالیم فرهنگ اسلامی علوم اجتماعی را متناسب با فرهنگ اسلامی نمود می بایست مبانی فلسفی نظریه های اجتماعی غرب را مورد نقد و ارزیابی قرار داد، تا بتوان در آینده به علوم اجتماعی اسلامی دست یافت. بنابراین ضرورت دارد که رشته فلسفه علوم اجتماعی در تحصیلات تکمیلی دایر گردد. تا در این حوزه نظریه ها و اندیشه های اجتماعی را مورد ارزیابی قرار داد. گذشته از آن بازنگری از برنامه های ارائه شده هم و جاحت قانونی و برنامه ای دارد و هم و جاحت معرفتی. چرا که با گذر زمان و پیشرفت و انباشتگی دانش و تجربه بازنگری امری معقول و پسندیده می باشد. لذا برنامه اولیه مصوب پس از اجرا مورد بازنگری قرار داده شد.

هدف

۱. آگاهی و نقد و بررسی مبانی معرفت شناسی نظریه های جامعه شناسی.
۲. آگاهی و نقد و بررسی مبانی هستی شناسی نظریه های جامعه شناسی.

۳. نقد و بررسی مبانی انسان شناسی نظریه های جامعه شناسی.
۴. زمینه سازی برای تکوین نظریه های مبتنی بر حکمت و عقلانیت اسلامی.
۵. تربیت پژوهشگران نقاد مطالعات اجتماعی.

طول دوره و واحد ها

مطابق آئین نامه دوره کارشناسی ارشد مصوب شورای برنامه ریزی عالی می باشد.

شرایط ورود

مطابق ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

تعداد و نوع واحدهای درسی :

تعداد واحد	الزامی - تخصصی
۱۶	دروس
۶	پایان نامه
۲۲	جمع کل

تعداد واحد	اختیاری - تخصصی
۱۰ واحد	دروس
۱۰ واحد	جمع کل

مواد و ضرائب امتحانی :

هرساله توسط گروه تخصصی شورای برنامه ریزی آموزش عالی تعیین می شود.

الف. جدول دروس الزامی - تخصصی فلسفه علوم اجتماعی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	نظری	عملی	پیش‌نیاز
۱	بررسی و تقدمکاتب و نظریه‌های جامعه‌شناسی (۱)	۲	۲	-	-
۲	بررسی و نقد مکاتب و نظریه‌های جامعه‌شناسی (۲)	۲	۲	-	بررسی و تقدمکاتب و نظریه‌های جامعه‌شناسی (۱)
۳	فلسفه اسلامی ۱	۲	۲	-	-
۴	فلسفه علم	۲	۲	-	-
۵	اندیشه اجتماعی متفکران مسلمان	۲	۲	-	-
۶	روش‌شناسی اندیشه اجتماعی متفکران مسلمان	۲	۲	-	فلسفه و روش‌شناسی علوم اجتماعی ۱
۷	فلسفه و روش‌شناسی علوم اجتماعی ۱	۲	۲	-	-
۸	فلسفه و روش‌شناسی علوم اجتماعی ۲	۲	۲	-	فلسفه و روش‌شناسی علوم اجتماعی ۱
۹	رساله پایان نامه کارشناسی ارشد	۶	۶	-	-
	جمع	۲۲	-	-	-

ج. جدول دروس اختیاری - تخصصی فلسفه علوم اجتماعی^۱

کد درس	نام درس	تعداد واحد	نظری	عملی	پیش نیاز
۱	اندیشه اجتماعی در منابع اسلامی (قرآن، نهج البلاغه، ادعیه و ...)	۲	۲	-	-
۲	تاریخ فقه سیاسی اجتماعی در اسلام	۲	۲	-	-
۳	فلسفه اسلامی ۲	۲	۲	-	-
۴	جامعه شناسی بین فرهنگی	۲	۲	-	-
۵	جامعه شناسی تاریخی ایران	۲	۲	-	-
۶	بررسی و نقد جامعه شناسی علم و معرفت	۲	۲	-	-
۷	تاریخ علوم عقلی در اسلام	۲	۲	-	-
۸	جامعه شناسی دین	۲	۲	-	-
۹	اسلام در متون غربی	۲	۲	-	-
۱۰	جامعه شناسی ملل و نحلل اسلامی	۲	۲	-	-
۱۱	جامعه شناسی جنبش های اسلامی	۲	۲	-	-
۱۲	تاریخ اندیشه اجتماعی	۲	۲	-	-
۱۳	تاریخ علوم نقلی در اسلام	۲	۲	-	-
۱۴	روشهای تحقیق در علوم اجتماعی	۲	۲	-	-
۱۵	فلسفه غرب	۲	۲	-	-
	جمع	۳۰			

^۱ لازم به ذکر است که دانشجویان از میان واحدهای اختیاری فوق، تنها مجاز به انتخاب ۱۰ واحد می باشند.

دروس الزامی :

دروس پیش نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: بررسی و نقد مکاتب و نظریه‌های جامعه‌شناسی (۱)
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	الزامی		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Critical Review of Sociological Schools and Theories(1)
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
<p>آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>					

هدف:

- درس مکاتب و نظریه‌های جامعه‌شناسی (۱) در دانشگاه تهران، بر مبنای تدارک مهارت‌های ضروری برای «مطالعه و مقایسه انتقادی» نظریه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی، به اتکاء «منابع رقیب» طراحی گردیده است. دانشجو باید مهارت مقایسه و داوری میان منابع و نظریات را به دست آورد.
- هدف از مطالعه نظریات جامعه‌شناسی کلاسیک، به دست آوردن سوبه‌های اصولی و تعیین‌کننده تفکر اجتماعی است.

سرفصل‌ها:

- کلیات / طرح مبحث / چشم‌انداز کلی به دوره/اعلام برنامه دوره/معرفی منابع
- سیر تاریخی اندیشه تا جامعه‌شناسی مدرن
- شکل‌گیری تفکر اجتماعی مدرن؛ ایده جامعه‌شناسی علمی
- تجربه‌گرایی انگلیسی
- رفتارگرایی/مکتب مبادله/ نظریه عمومی بازی‌ها
- پراگماتیسم/مکتب شیکاگو
- تکامل‌گرایی
- کارکردگرایی، نظریه عمومی سیستم‌ها و نوکارکردگرایی
- شکل‌گیری تفکر اجتماعی منتقد مدرنیته؛ ایده جامعه‌شناسی انتقادی
- زمینه‌های فلسفی قبل از قرن بیستم

کارل مارکس
ماکس وبر

• اصول سنت انتقادی چپگرا
• اصول سنت انتقادی راستگرا

منابع:

برداشت اصولی و مقدماتی از نظریه اجتماعی

- فریدریش یوناس تاریخ جامعه‌شناسی؛ ج ۱: پیدایش و شکل‌گیری نظریه‌های نوین، ترجمه عبدالرضا نواح، اهواز: رسش.
- الکس کالینیکوس، درآمدی تاریخی به نظریه اجتماعی، ترجمه اکبر معصومیگی، تهران: آگه.
- جیکوب برونوفسکی و بروس مازلیش (۱۳۷۹)، سنت روشنفکری در غرب؛ از لئوناردو تا هگل، ترجمه لی لا سازگار، تهران: آگه.
- کمال پولادی (۱۳۸۲)، تاریخ اندیشه سیاسی در غرب؛ از سقراط تا ماکیاوولی، تهران: مرکز.
- کمال پولادی (۱۳۸۵)، تاریخ اندیشه سیاسی در غرب؛ در ایران و اسلام، تهران: مرکز.
- کمال پولادی (۱۳۸۲)، تاریخ اندیشه سیاسی در غرب؛ از ماکیاوولی تا مارکس، تهران: مرکز.
- کمال پولادی (۱۳۸۳)، تاریخ اندیشه سیاسی در غرب؛ قرن بیستم، تهران: مرکز.
- اچ. ای. بارنز و اچ. بکر (۱۳۵۴)، تاریخ اندیشه اجتماعی، ج ۱، ترجمه جواد یوسفیان، علی اصغر مجیدی، تهران: کتاب‌های سیمغ.
- اچ. ای. بارنز و اچ. بکر (۱۳۵۸)، تاریخ اندیشه اجتماعی، ج ۲، ترجمه جواد یوسفیان، تهران: نشر همراه.
- مرور نظریه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی
- تیم دلینی (۱۳۸۷)، نظریه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی، ترجمه بهرنگ صدیقی و وحید طلوعی، تهران: نشر نی.
- لیونیس کوزر (۱۳۷۶)، زندگی و اندیشه بزرگان جامعه‌شناسی، ترجمه محسن ثلاثی، تهران: نشر علمی.
- جورج ریتزر (۱۳۷۴)، نظریه‌های جامعه‌شناسی، ترجمه احمد رضا غرویزاد، تهران: ماجد، صص ۱-۱۶۹.
- جورج ریتزر (۱۳۷۴)، نظریه جامعه‌شناسی در دوران معاصر، ترجمه محسن ثلاثی، تهران: نشر علمی.
- یان کراب (۱۳۸۴)، نظریه اجتماعی کلاسیک: مقدمه‌ای بر اندیشه مارکس، وبر، دورکیم، زیمل، ترجمه شهناز مسمی‌پرست، تهران: آگه.
- غلامعباس توسلی (۱۳۷۴)، نظریه‌های جامعه‌شناسی ۱، تهران: دانشگاه پیام نور.
- حسین ابوالحسن تنهایی (۱۳۷۵)، نظریه‌های جامعه‌شناسی ۲، تهران: دانشگاه پیام نور.
- زاب استونز (۱۳۷۹)، متفکران بزرگ جامعه‌شناسی، ترجمه مهرداد میردامادی، تهران: نشر مرکز.

تأمل عمیق و کسب مهارت در تحلیل نظری

- ریمون آرون (۱۳۷۲)، مراحل اساسی اندیشه در جامعه‌شناسی، ترجمه باقر پرهام، تهران: انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.

- ریمون بودون (۱۳۸۴)، *مطالعاتی در آثار جامعه‌شناسان کلاسیک*، ۲ ج. ترجمه باقر پرهام، تهران: نشر مرکز.

دسترس به برگزیده متون اصلی

- لیونیس کوزر و برنارد روزنبرگ (۱۳۷۸)، *نظریه‌های بنیادی جامعه‌شناسی*، ترجمه فرهنگ ارشاد، تهران: نشر نی.
- فرانکلین لوفان بومر (۱۳۸۵)، *جریان‌های بزرگ در تاریخ اندیشه غربی*، ترجمه حسین بشیریه، تهران: باز.
- لارنس کهن (۱۳۸۱)، *از مدرنیسم تا پست‌مدرنیسم*، ویراستار ترجمه عبدالکریم رشیدیان، تهران: نی.
- سایمون دبورینگ (۱۳۸۲)، *مطالعات فرهنگی*، ترجمه نیما ملک‌محمدی و شهریار وقفی‌پور، تهران: تلخون.
- پیتر ورسلی (۱۳۷۳)، *جامعه‌شناسی مدرن*، ۲ ج. ترجمه حسن پویان، تهران: چاپخش.
- جی. اچ. آبراهامز (۱۳۶۹)، *میانی و رشد جامعه‌شناسی*، ۲ ج. ترجمه حسن پویان، تهران: چاپخش.

- Readings in Social Theory. James Farganis. McGraw-Hill. 2010
- Sociological Theory. George Ritzer & Douglas J. Goodman . McGraw-Hill .6 edition (July 31, 2003)
- Readings in Social Theory: The Classic Tradition to Post-Modernism . James Farganis. McGraw-Hill. (march 5, 2005)
- Social theory:Roots and branches. Peter kivisto. Oxford univercity press. 2010.
- The social lens. Kennet. D. Alen . pine forge press. 2010
- Illuminating social life. Peter . j. Kivisto. pine forge press. 2007

دروس الزامی :

دروس پیش نیاز: بررسی و نقد مکاتب و نظریه‌های جامعه‌شناسی (۱)	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: بررسی و نقد مکاتب و نظریه‌های جامعه‌شناسی (۲)
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Critical Review of Sociological Schools and Theories(2)
	عملی				
	نظری	الزامی		آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒	
	عملی				
نظری	اختیاری	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			
عملی					

هدف:

- شناخت مکاتب و نظام‌های اجتماعی به صورت مقایسه‌ای است.
- درس نظریه‌های جامعه‌شناسی (۲) در دانشگاه تهران، بر مبنای تدارک مهارت‌های ضروری برای «مقایسه انتقادی» نظریه‌های جامعه‌شناسی پس از جنبش‌های ۱۹۶۸، به انکاء «منابع رقیب» طراحی گردیده است. دانشجو باید مهارت مقایسه و داوری میان منابع و نظریات را به دست آورد.

سرفصل‌ها:

- طرح میحث/اعلام برنامه ترم/معرفی منابع
- تجدیدنظر در الگوی نظریه‌پردازی چپ‌گرا
- مارکسیسم ارتدکس و نظریه اقتصاد سیاسی
- مارکسیسم ساختارگرا
- نظریه امپریالیسم فرهنگی
- فرهنگ توده‌ای و امریکایی
- مکتب انتقادی فرانکفورت
- مارکسیسم نوگرامشی‌ای
- تجدیدنظر در الگوی نظریه‌پردازی راست‌گرا
- رویکردهای فمینیستی
- رویکردهای پسا مدرنیستی و پسا ساختارگرا
- رویکردهای روانکاوانه

منابع:

- دومینیک استریناتی (۱۳۸۰)، *مقدمه‌ای بر نظریه‌های فرهنگ عامیانه*، ترجمه تریا پاک‌نیت، تهران، گام نو.
- فیلیپ دانیلاسمیت (۱۳۸۴)، *درآمدی بر نظریه فرهنگی*، ترجمه حسن پویان، تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
- اندرو میلنز و جف براویت (۱۳۸۵)، *درآمدی بر نظریه فرهنگی معاصر*، ترجمه جمال محمدی، تهران: قفتوس.
- استیونسیدمن (۱۳۸۶)، *کشاکش آرا در جامعه‌شناسی*، ترجمه هادی جلیلی، تهران: نشر نی.
- کرایج کالهن و دیگران (۱۳۸۷)، *نظریه جامعه‌شناختی معاصر*، ترجمه جمال محمدی در حمیدرضا جلابی پور، جمال محمدی، و محمدرضا جلابی پور، *نظریه‌های متأخر جامعه‌شناسی*، تهران: نشر نی، صص. ۴۵۶-۱۲۵.
- رزمیری تانگ (۱۳۸۷)، *درآمدی جامع بر نظریه‌های فمینیستی*، ترجمه منیژه نجم عراقی، تهران: نشر نی.
- استیون سیدمن (۱۳۸۶)، *کشاکش آراء در جامعه‌شناسی*، ترجمه هادی جلیلی، تهران: نشر نی.
- یان کرایب (۱۳۷۸)، *نظریه اجتماعی مدرن: از پارسنز تا هابرماس*، ترجمه عباس مخیر، تهران: نشر آگه.
- Readings in Social Theory. James Farganis. McGraw-Hill. 2010
- Sociological Theory. George Ritzer & Douglas J. Goodman . McGraw-Hill .6 edition (July 31, 2003)
- Readings in Social Theory: The Classic Tradition to Post-Modernism . James Farganis. McGraw-Hill. (march 5, 2005)
- Social theory: Roots and branches. Peter kivisto. Oxford univercity press. 2010.
- The social lens. Kennet. D. Alen . pine forge press. 2010
- Illuminating social life. Peter . j. Kivisto. pine forge press. 2007

دروس الزامی :

دروس پیش نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: فلسفه اسلامی ۱
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Islamic philosophy 1
	عملی				
	نظری	الزامی		آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒	
	عملی				
نظری	اختیاری	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			
عملی					

هدف:

- آشنایی با مباحث هستی شناسی فلسفه اسلامی
- بی تردید علوم جدید مبتنی بر هستی شناسی خاصی است که علوم انسانی بالاخص علوم اجتماعی از این قاعده مستثنی نیست . اندیشه های اجتماعی متفکران اسلامی نیز مبتنی بر مبادی هستی شناسی خاص خود می باشد بنابراین بر دانشجویان لازم است که با مبانی هستی شناسی تفکر اسلامی آشنا باشند.

سرفصل ها:

- تعریف وجود
- اصالت وجود
- مواد ثلاث (امکان ، وجوب ، امتناع)
- علت و معلول
- واحد و کثیر
- قوه و فعل (حرکت جوهری)
- عوالم هستی (عالم عقل ، مثال و ماده)
- روابط عوالم هستی

منابع:

- طباطبایی ، محمد حسین ، بدایه الحکمه ، قم ، موسسه نشر اسلامی

- طباطبایی، محمد حسین، نه‌ایه الحکمه، قم، موسسه نشر اسلامی
- ملاصدرا، شواهد الربوبیه، مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی
- مطهری، شرح منظومه، تهران، انتشارات صدرا
- مصباح یزدی، آموزش فلسفه، قم، موسسه امام خمینی
- مطهری، اصول فلسفه و روش رئالیسم، تهران، انتشارات صدرا

دروس الزامی :

دروس پیش‌نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: فلسفه علم
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	الزامی		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Philosophy of Science
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
<p>آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>					

هدف:

- آشنایی با تعاریف علم ، تحولات و محدودیت های علم مدرن و آشنایی به نسبت علم با فرهنگ و دین

سرفصل‌ها:

- استقرارگرایی
- اثبات گرایی
- ابطال گرایی
- طبیعت گرایی
- قراردادگرایی
- عینی گرایی
- ...

منابع:

- چالمرز ، آلن ، چیشی علم ، ترجمه سعید زیباکلام ، تهران ، انتشارات سمت
- باترفیلد ، هربرت ، مبانی علم نوین ، ترجمه یحیی نقاش صبحی ، تهران ، انتشارات علمی و فرهنگی

- سروش ، عبدالکریم ، علم چیست ، فلسفه چیست ، تهران ، انتشارات طلوع آزادی
- دانالد گیلیس ، فلسفه علم در قرن بیستم ، ترجمه حسن میاننداری ، تهران ، انتشارات سمت
- هرمن ، رندال ، سیر تکامل عقل نوین ، ترجمه ابوالقاسم پاینده ، تهران ، انتشارات علمی و فرهنگی
- هنری هال ، ویلیام ، تاریخ و فلسفه علم ، ترجمه عبدالحسین آذرنگ ، انتشارات سروش
- مطهری ، مرتضی ، اصول فلسفه و روش رئالیسم ، تهران انتشارات صدرا

دروس الزامی :

دروس پیش‌نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: اندیشه اجتماعی متفکران مسلمان
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
نظری	الزامی	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Social Thought of Muslim Thinkers		
عملی					
نظری	اختیاری				
عملی					
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>					

هدف:

- اسلام، در فرجام طریق ادیان ابراهیمی، منادی کمال و اتمام درکی از جهان است که اقلأً از ابراهیم خلیل (حدود ۲۰۰۰ ق.م.) تا کنون، همچنان پابرجای و مقتدر باقی مانده است. این جهان‌بینی ۴۰ قرن است که نزد شمار بسیاری از مردم جهان پابرجای و تردیدناپذیر باقی مانده است و توان سازمان‌دهی درک منسجمی از دنیا را نزد جمعیت انبوهی از مردم در خود محفوظ داشته است. تا کنون میلیاردها انسان بر اساس این درک، زندگی شخصی و فرهنگ خود را سامان داده‌اند و تاریخ تمدن ادیان ابراهیمی نشان داده است که پایتندان به این سنت دینی ابراهیمی نیرومندترین پایه‌های تمدن را بنیاد کرده‌اند.
- اندیشه اجتماعی متفکران مسلمان، سنت‌های فکری را شامل می‌شود که بر پایه این جهان‌نگری ارزشمند، البته با افت و خیزهای اندیشه بشری، بنیاد شده است. برخورد تمدن اسلامی و تمدن غربی در قرن یازدهم میلادی (با آغاز نبردهای صلیبی)، تأثیر متقابلی بر هر دو تمدن داشته و آنچه امروز به عنوان تمدن جهانی شناخته می‌شود، حاصل تعامل نامتوازن این دو تمدن بوده است.
- اکنون در پایان قرن بیستم و آغاز هزاره جدید، صورت‌بندی تازه‌ای در تعامل میان غرب و تمدن اسلامی مورد انتظار است که در درجه نخست از دانشجویان ایرانی توقع پیشبرد آن می‌رود. درس متفکران اجتماعی مسلمان (۱)، در دوره کارشناسی ارشد، اگر به نحو بایسته‌ای و به صورت مقایسه‌ای ارائه شود، مقدمات این کار را فراهم خواهد آورد.

سرفصل‌ها:

متقدمان

- جریان نقلی - تفسیری یا روایی - حدیثی
- جریان فلسفی: فارابی، بوعلی، خواجه نصیرالدین طوسی ...
- جریان خطابی: کلبله و دمنه، بوستان سعدی، سیاست نامه خواجه نظام الملک، قابوس نامه کیکاووس...
- جریان فقهی: شیعه / سنی، اصولی / اخباری ...
- جریان گزارش‌گری: تاریخ یعقوبی، طبری و سفرنامه ابن بطوطه...
- جریان کلامی - اشعری، معتزلی، شیعی: ابن خلدون، ابن ابی الحدید و ...
- جریان عرفانی: اندیشه‌های اجتماعی ابن عربی، نجم الدین کبری و ...
- معاصرین

- رویکردهای سستی
- رویکردهای مدرن
- رویکردهای تلفیقی

منابع:

- برنارد لوئیس (۱۳۸۴)، *مشکل از کجا آغاز شد؟ تأثیر غرب و واکنش خاورمیانه*، ترجمه شهریار خواجهیان، تهران، اختران.
- برنارد لوئیس (۱۳۸۶)، *خاورمیانه: دوهزار سال تاریخ از ظهور مسیحیت تا امروز*، ترجمه حسن کامشاد، تهران، نی.
- میرمحمد شریف (۱۳۶۲)، *تاریخ فلسفه در اسلام*، ترجمه مترجمان زیر نظر نصرالله پورجوادی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ماجد فخری (۱۳۸۲)، *سیر فلسفه در جهان اسلام*، ترجمه گروه مترجمان، تهران، مرکز نشر دانشگاهی.
- حنا فاخوری و خلیل جر (۱۳۸۶)، *تاریخ فلسفه در جهان اسلامی*، ترجمه عبدالحمید آبتی، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
- سید حسین نصر و الیور لیمن (۱۳۸۳)، *تاریخ فلسفه اسلامی*، ۳ جج، تهران، حکمت.
- غلامحسین ابراهیمی دینانی (۱۳۷۶)، *ماجرای فکر فلسفی در جهان اسلام*، ۳ جج، تهران، طرح نو.
- حمید عنایت (۱۳۷۲)، *اندیشه سیاسی در اسلام معاصر*، ترجمه بهاء‌الدین خرمشاهی، تهران، خوارزمی.
- حمید عنایت (۱۳۷۰)، *سیری در اندیشه سیاسی عرب*، تهران، امیرکبیر.
- علی اکبر علیخانی (ویراستار) (۱۳۸۶)، *روش‌شناسی در مطالعات سیاسی اسلام*، تهران، انتشارات دانشگاه امام صادق(ع).
- علی اکبر علیخانی (ویراستار) (۱۳۸۶)، *اندیشه سیاسی در جهان اسلام از فروپاشی خلافت عثمانی*، ۲ جج، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی فرهنگ و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی.
- موسی نجفی (ویراستار) (۱۳۷۴)، *تأملات سیاسی در تاریخ تفکر اسلامی*، ۵ جج، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

- هرآیر دکمچیان (۱۳۷۷)، جنبش‌های اسلامی در جهان عرب، تهران، انتشارات کیهان.
- مهرزاد پروجردی (۱۳۷۷)، روشنفکران ایرانی و غرب، ترجمه جمشید شیرازی، تهران، فرزاد.
- تقی آزاد ارمکی (۱۳۷۴)، اندیشه اجتماعی متفکران مسلمان؛ از فارابی تا ابن خلدون، تهران، سروش.
- تقی آزاد ارمکی (۱۳۷۷)، اندیشه اجتماعی متفکران مسلمان؛ از خواجه‌نظام‌الملک تا مرتضی مطهری، تهران، مؤسسه نشر جهاد.
- محمود نفیسی (۱۳۶۸)، سیری در اندیشه‌های اجتماعی مسلمین، تهران، انتشارات امیری.
- علی میرسیاسی (۱۳۸۴)، تأملی در مدرنیته ایرانی؛ بحثی درباره گفت‌وگوهای روشنفکری و سیاست مدرنیزاسیون در ایران، ترجمه جلال توکلیان، تهران، طرح نو.
- محمد منصور هاشمی (۱۳۸۶)، دین‌اندیشان متجدد؛ روشنفکری دینی از شریعتی تا ملکیان، تهران، کویر.
- جمعی از نویسندگان، تاریخ تفکر اجتماعی در اسلام، تهران، انتشارات سمت.

دروس الزامی :

دروس پیش نیاز تاریخ اندیشه اجتماعی (۱)	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: روش شناسی اندیشه اجتماعی متفکران مسلمان
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
نظری	الزامی	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		عنوان درس به انگلیسی: Methodology of Muslim thinkers' Social Thought	
عملی					
نظری	اختیاری				
عملی					
<p>آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>					

هدف:

- آشنایی با روشهای مطالعات علوم اسلامی بالاخص در حوزه مطالعات اجتماعی و روش دانش اجتماعی مسلمین
- شناخت مبانی نظری و بنیانهای فرهنگی مطالعات و علوم اجتماعی مسلمین
- آگاهی نسبت به سهم متون و نصوص اسلامی در تکوین اندیشه های اجتماعی مسلمین

سرفصل ها:

- کلیات
- تعریف روش شناسی
- سطوح مختلف روش شناسی نظیر کاربردی و بنیادی
- ارتباط روش با نظریه، فلسفه، هدف و موضوع
- ظاهری گرایان (خوارج و طالبان)
- عقل گرایی (سیاست مدن)
- رویکردهای خطابی (اندرزنامه ها و شعرها)
- رویکردهای فقهی (اصولی، اخباری)
- گزارش گری که به دو شاخه تاریخی و تک نگاری یا سفرنامه تقسیم می شود
- رویکردهای کلامی (اشعری، معتزله، شیعه و ...)
- رویکردهای عرفانی
- رویکردهای سنت گرا ها (سید حسین نصر)
- رویکردهای مدرن (اقبال، مودودی، سید قطب، حسن حنفی و نصر حامد ابوزید).
- رویکردهای تلفیقی (آل احمد، شریعتی، نصر حامد ابوزید، سروش، سید جمال، مطهری و شهید صدر)

منابع:

- خسرو پناه ، عبدالحسین ، فلسفه های مضاف ، تهران ، انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- علی اکبر علیخانی، روش‌شناسی در مطالعات سیاسی اسلام، تهران، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
- شاکر ، محمد کاظم ، روش های تائیل قرآن ، قم ، بوستان کتاب
- محمد، یحیی ، در آمدی بر فهم روشمند اسلام ، ترجمه سید ابوالقاسم حسینی زرفا ، تهران ، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- خندان ، علی اصغر ، منطق کاربردی ، تهران ، انتشارات سمت
- قراملکی ، احد فرامرز ، روش شناسی مطالعات دینی ، مشهد ، دانشگاه علوم اسلامی رضوی
- خوانساری ، محمد ، منطق صوری ، تهران ، انتشارات دانشگاه تهران
- امین پور ، فاطمه ، روش شناسی اجتماعی از منظر قرآن ، قم بوستان کتاب
- علی پور ، مهدی ، پارادایم اجتهادی دانش دینی ، قم ، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

دروس الزامی :

دروس پیش نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: فلسفه و روش شناسی علوم اجتماعی ۱
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Philosophy and Methodology of Social Sciences 1
	عملی				
	نظری	الزامی		آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
	عملی				
نظری	اختیاری				
عملی					

هدف:

- شناخت اصول و مبانی فرهنگی و متافیزیکی نظریه های جامعه شناختی
- آگاهی نسبت به ارتباط رویکردهای جامعه شناختی و ثباتهای نظری آنها
- شناخت شیوه های تولید نظریه ها
- شناخت شیوه های تولید نظریه با نظر به مبانی و پارادایمهای مختلف علمی
- آگاهی نسبت به مباحث و ادبیات مربوط به فلسفه علوم اجتماعی

سرفصل ها:

- کلیات تعریف روش شناسی
- سطوح مختلف روش شناسی ، کاربردی و بنیادین
- روش شناسی ، فلسفه علم و فلسفه علوم اجتماعی
- نسبت روش کاربردی با نظریه ها
- تقسیم روش شناسی ها در علوم اجتماعی (کمی و کیفی)
- روش شناسی تجربه گرایانه
- روش شناسی پوزیتیویستی
- روش شناسی طبیعت گرایانه
- روش شناسی ابطال گرایانه

منابع:

- شاله ، فلیسین ، شناخت روش علوم یا فلسفه علمی ، ترجمه یحیی مهدوی ، تهران ، دانشگاه تهران
- رابین ، آئن ، فلسفه علوم اجتماعی ، ترجمه عبدالکریم سروش ، تهران ، صراط
- لتیل ، دانیل ، تبیین در علوم اجتماعی ، ترجمه عبدالکریم سروش ، تهران ، طراط
- شرت ، ایون ، فلسفه علوم اجتماعی قاره ای ، ترجمه هادی جلیلی ، تهران ، نشر نی
- پوپر ، کارل رابموند ، حدس ها و ابطال ها ، ترجمه احمد آرام ، تهران ، شرکت سهامی انتشار
- خرمشاهی ، بهاء الدین ، پوزیتویسم منطقی ، تهران ، انتشارات علمی و فرهنگی
- ذکاوتی قراگوزلو ، علی ، روش شناسی علوم انسانی از بیکن تا وینچ ، تهران ، فصلنامه فلسفه
- وبر ، ماکس ، روش شناسی علوم اجتماعی ، ترجمه حمید چاوشیان ، تهران ، نشر مرکز

دروس الزامی :

دروس پیش نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: فلسفه و روش شناسی علوم اجتماعی ۲	
	عملی					
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Philosophy and Methodology of Social Sciences 2	
	عملی					
	نظری	الزامی		آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒		
	عملی					
	نظری	اختیاری				سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
	عملی					

هدف:

- شناخت اصول و مبانی فرهنگی و متافیزیکی نظریه های جامعه شناختی
- آگاهی نسبت به ارتباط رویکردهای جامعه شناختی و ثباتهای نظری آنها
- شناخت شیوه های تولید نظریه ها
- شناخت شیوه های تولید نظریه با نظر به مبانی و پارادایمهای مختلف علمی
- آگاهی نسبت به مباحث و ادبیات مربوط به فلسفه علوم اجتماعی
- تاثیرات فلسفه های پست مدرن بر علم اجتماعی
- شناخت تفکر دینی و اسلامی و فلسفه اسلامی بر دانش و علم اجتماعی

سرفصل ها:

- روش شناسی های کیفی
- روش شناسی پراگماتیستی
- روش شناسی تفهم گرایانه
- روش شناسی پدیدار شناسی
- روش شناسی تاویلی (هرمنوتیک)
- روش شناسی تبار شناسانه
- رئالیسم انتقادی
- رئالیسم صدراپی

منابع:

- شاله ، فلیسین ، شناخت روش علوم یا فلسفه علمی ، ترجمه یحیی مهدوی ، تهران ، دانشگاه تهران
- راین ، آلن ، فلسفه علوم اجتماعی ، ترجمه عبدالکریم سروش ، تهران ، صراط
- لتیل ، دانیل ، تبیین در علوم اجتماعی ، ترجمه عبدالکریم سروش ، تهران ، طراط
- شرت ، ایون ، فلسفه علوم اجتماعی قاره ای ، ترجمه هادی جلیلی ، تهران ، نشر نی
- پوپر ، کارل رایموند ، حدس ها و ابطال ها ، ترجمه احمد آرام ، تهران ، شرکت سهامی انتشار
- خرمشاهی ، بهاء الدین ، پوزیتیویسم منطقی ، تهران ، انتشارات علمی و فرهنگی
- ذکاوتی فراگوزلو ، علی ، روش شناسی علوم انسانی از بیکن تا وینچ ، تهران ، فصلنامه فلسفه
- ویر ، ماکس ، روش شناسی علوم اجتماعی ، ترجمه حمید جاوشیان ، تهران ، نشر مرکز
- وال ، ژان ، پدیدار شناسی و فلسفه های هست بودن ، ترجمه یحیی مهدوی ، تهران ، انتشارات خوارزمی
- ضیمران ، محمد ، میشل فوکو : دانش و قدرت ، تهران ، انتشارات هرمس
- تریگ ، راجر ، فهم علم اجتماعی ، ترجمه شهناز مسمی پرست ، تهران ، نشر نی
- روت ، مایکل ، فلسفه علوم اجتماعی ، ترجمه محمد شجاعیان ، تهران ، پژوهشگاه مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم
- استرول ، اورام ، فلسفه تحلیلی در قرن بیستم ، ترجمه فریدون فاطمی ، تهران ، نشر مرکز
- پارساتیا ، حمید ، روش شناسی انتقادی حکمت صدرایی ، قم ، کتاب فردا
- ایمان ، محمد تقی ، روش شناسی تحقیقات کیفی ، قم ، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

دروس اختیاری :

دروس پیش‌نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: اندیشه اجتماعی در منابع اسلامی (قرآن، نهج البلاغه، ادعیه و ...)
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Social Thought in The Islamic Resources(Quran, Nahjulbalagha, etc).
	عملی				
	نظری	الزامی		آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒	
	عملی				
نظری	اختیاری	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			
عملی					

هدف:

- از آنجا که دانش اجتماعی مسلمین به شدت بر منابع اصلی اسلامی (قرآن، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه، روایات، ادعیه و ...) اتکا دارد، در این درس دانشجویان با مباحث و موضوعات اجتماعی موجود در این منابع آشنا می‌شوند.

سرفصل‌ها:

- نظام قشریندی در منابع اسلامی (قرآن، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه، روایات، ادعیه و ...)
- مشارکت اجتماعی در منابع اسلامی (قرآن، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه، روایات، ادعیه و ...)
- حقوق ملت در منابع اسلامی (قرآن، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه، روایات، ادعیه و ...)
- ویژگی‌های نظام سیاسی در منابع اسلامی (قرآن، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه، روایات، ادعیه و ...)
- روابط همسایگی در منابع اسلامی (قرآن، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه، روایات، ادعیه و ...)
- حقوق زنان در منابع اسلامی (قرآن، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه، روایات، ادعیه و ...)
- حقوق اقلیتها در منابع اسلامی (قرآن، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه، روایات، ادعیه و ...)

منابع:

- قرآن
- تفسیر نمونه
- تفسیر المیزان
- تفسیر آیت الله جوادی املی
- تفسیر کشاف و سایر تفاسیر

- نهج البلاغه و تفاسیر مختلف آن
 - صحیفه سجادیه و شرح و تفاسیر مختلف آن
 - بحارالانوار و سایر کتب روایی
 - حجة الاسلام محمد صدقی . نقش مردم در حکومت از دید نهج البلاغه
 - مرتضی مطهری . نظام حقوق زن در اسلام
 - آیت الله ناصر مکارم شیرازی . حقوق متقابل امام و مردم در نهج البلاغه .
 - عبدالله جوادی آملی . زن در آینه جمال و جلال
 - شهید مطهری . سیری در نهج البلاغه
 - زن در قرآن . هادی دوست محمدی
 - حجة الاسلام و المسلمین دکتر سید محمد تقی . تاریخ تفکر اجتماعی در اسلام
 - درآمدی بر نظام شخصیت زن در اسلام / محمدرضا زیبایی نژاد . محمد تقی سبحانی / دفتر مطالعات و تحقیقات زنان (دارالتقلین)
 - شهید مطهری . جامعه و تاریخ
 - آیت الله جوادی آملی (۱۳۸۷) . جامعه در قرآن (تفسیر موضوعی قرآن کریم) . قم: اسرا
- ارزشیابی پایان ترم: آزمون کتبی و تحقیق

دروس اختیاری :

دروس پیش‌نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: تاریخ فقه سیاسی اجتماعی در اسلام
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: History of Political- Social Jurisprudence in Islam
	عملی				
	نظری	الزامی		آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒	
	عملی				
نظری	اختیاری	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			
عملی					

هدف:

- شناخت علم اجتماعی اسلامی مبتنی بر بنیان‌های هستی‌شناختی، انسان‌شناختی و معرفت‌شناختی اسلام با استفاده از متون و نصوص دینی و تعیین روش و رویکرد قرآن و نصوص دینی در شناخت مسائل اجتماعی و شناخت دیدگاه‌های اسلام در حوزه‌های مختلف اجتماعی به صورت مقایسه‌ای.

سرفصل‌ها:

- تبیین مفاهیم مطالعات اجتماعی، اندیشه و تفکر اجتماعی، فلسفه و علم اجتماعی از دیدگاه‌های مختلف و از منظر متون و باورهای اسلامی
- بنیان‌های هستی‌شناختی و انسان‌شناختی در زمینه‌های معرفت‌شناختی اسلامی
- فقه اجتماعی-سیاسی در دوره حضور پیامبر اسلام و نزول وحی
- دوره صحابه تا انقراض دولت اموی
- دوره حکومت عباسیان تا تهاجم مغولان
- حکومت مغول تا تشکیل دولت‌ها در سرزمین‌های اسلامی
- اهم مسائل فقه اجتماعی-سیاسی
- عقاید، باورها، ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی (هنجارهای موقعیت‌ساز، هنجارهای معطوف به روابط میان موقعیت‌ها، هنجارهای معطوف به هر موقعیت)
- تعاملات اجتماعی (روابط خانوادگی، روابط خویشاوندی، روابط همسایگی، روابط اجتماعی، روابط بین الملل)
- جامعه‌پذیری دینی، نظام کنترل اجتماعی (رسمی و غیررسمی)،

- حکومت و دولت
- خلافت و امامت
- حقوق ملت
- حسبه و امور حسبيه
- نظام اداری و مدیریت اسلامی
- نظام مالی دولت اسلامی
- سیاست خارجی
- مصلحت
- رهبری و ولایت فقیه
- اقتصاد در فقه اسلامی
- نظرات فقهای دوره اول: از شیخ صدوق تا ابن ادریس
- شیخ صدوق
- شیخ مفید
- سید مرتضی
- شیخ طوسی
- ابن ادریس
- نظرات فقهای دوره دوم
- محقق حلی
- علامه حلی
- نظرات فقهای دوره سوم
- محقق ثانی
- محمد مهدی تراقی
- محمد حسن نجفی
- تشکیل دولت‌ها در سرزمین‌های اسلام به شیوه اروپاییان
- نظر فقهای دوره چهارم
- صاحب جواهر
- شیخ انصاری
- نظر فقهای دوره پنجم
- سید محمد کاظم یزدی
- آیه الله نائینی
- آیه الله بروجردی
- امام خمینی

منابع:

- محمد جعفر هرندی (۱۳۸۷)، *فقها و حکومت: پژوهشی در تاریخ فقه سیاسی شیعه*، تهران: روزنه.
- جامعه و تاریخ در قرآن، آیت الله مصباح
- سنت های اجتماعی در قرآن، شهید صدر
- جامعه و تاریخ، شهید مطهری
- تفسیر المیزان، علامه طباطبایی
- تفسیر المنار، محمد عیده
- دکتر مهدی گلجان. اندیشه سیاسی علمای شیعه

ارزشیابی پایان ترم: آزمون کتبی و تحقیق

دروس اختیاری :

دروس بیش‌نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: فلسفه اسلامی ۲ (معرفت شناسی)
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Islamic Philosophy 2
	عملی				
	نظری	الزامی		آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐	سفر علمی ☐
	عملی				
نظری	اختیاری	ندارد ☒	کارگاه ☐		
عملی				آزمایشگاه ☐	

هدف:

- آشنایی دانشجویان با معرفت شناسی فلسفه اسلامی
- سرفصل‌ها:
- کلیات مباحث معرفت شناسی
- حقیقت در فلسفه اسلامی
- وجود ذهنی و خارجی
- مباحث علم و عالم و معلوم
- مفاهیم حقیقی و اعتباری
- انواع مفاهیم اعتباری

منابع:

- سید محمد حسین طباطبایی اصول فلسفه و روش رئالیسم (ج ۱ و ۲)، تهران: صدرا.
- مطهری، مرتضی، شرح منظومه، تهران، انتشارات صدرا
- طباطبایی، محمد حسین، بدایه الحکمه، قم، موسسه نشر اسلامی
- طباطبایی، محمد حسین، نهایه الحکمه، قم، موسسه نشر اسلامی
- حائری یزدی، مهدی، کاوشهای عقل نظری، تهران، انتشارات امیرکبیر
- مصباح یزدی، آموزش فلسفه، قم، موسسه امام خمینی
- مطهری، مرتضی، مساله شناخت، تهران، انتشارات صدرا

دروس اختیاری :

دروس پیش‌نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: جامعه‌شناسی بین فرهنگی
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Cross- Cultural sociology
	عملی				
	نظری	الزامی		آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒	
	عملی				
نظری	اختیاری	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			
عملی					

هدف:

- هدف اصلی از ارائه این درس در مقطع کارشناسی ارشد آشنا کردن دانشجویان با تحولاتی است که طی چند دهه اخیر در مبانی، اصول، موضوعات و نحوه بررسی و تحلیل در جامعه‌شناسی صورت گرفته است. فرض اصلی در این درس بر تغییر پارادایمی است. چرخش از محوریت اقتصاد و سیاست به فرهنگ موجب شده است تا بسیاری از گفتمان‌های کلاسیک مورد بازشناسی قرار گرفته و حوزه‌های جدیدی در این رشته شکل بگیرد. با وجود اینکه حوزه‌هایی چون مطالعات فرهنگی را بیشتر خارج از جامعه‌شناسی، مطرح می‌کنند، ولی اعتقاد بر این است که حتی این حوزه نیز تا حدود زیادی می‌تواند بخشی از مطالعات جامعه‌شناختی در نظر گرفته شود. از طرف دیگر، با تغییر در نگاه به فرهنگ، حوزه‌هایی چون جامعه‌شناسی فرهنگ و جامعه‌شناسی فرهنگی نیز حیات جدید یافته و توانسته‌اند تا حدود زیادی گسترش یابند.

سرفصل‌ها:

- چینی فرهنگ
- عناصر و نمادهای فرهنگی
- نظریه فرهنگ
- تغییر فرهنگ
- عوامل تغییر فرهنگ
- بررسی فرهنگی
- تحقیق فرهنگی
- تجربه مطالعه فرهنگ در ایران
- تجربه تغییرات فرهنگی در ایران

• مطالعه بین فرهنگی

منابع:

- آزاد ارمکی، تقی؛ غیاثوند، احمد (۱۳۸۳). *جامعه‌شناسی تغییرات فرهنگی در ایران*. تهران: انتشارات آن.
- آزاد ارمکی، تقی؛ غفاری، غلامرضا (۱۳۸۳). *جامعه‌شناسی نسلی*. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی.
- الیت، تی.اس (۱۳۶۹). *درباره فرهنگ*. ترجمه حمید شاهرخ. تهران: نشر مرکز.
- اینگلهارت، رونالد (۱۳۸۳). *تغییرات فرهنگی در کشورهای پیشرفته*. ترجمه مریم وتر. تهران: انتشارات کویبر، چاپ دوم.
- برمن، ادوارد (۱۳۷۳). *کنترل فرهنگ* (نقش بنیادهای کارنگی، فورد و راکفلر در سیاست خارجی آمریکا). ترجمه حمید الیاسی. تهران: نشر نی، چاپ سوم.
- ستاری، جلال (۱۳۶۶). *در قلمرو فرهنگ*. تهران: شرکت نشر و پخش ویس.
- کوش، دنی (۱۳۸۱). *مفهوم فرهنگ در علوم اجتماعی*. ترجمه فریدون وحید. تهران: انتشارات سروش و مرکز تحقیقات صدا و سیما.
- مالدینوفسکی، برونیسلاو (۱۳۷۹). *نظریه‌ای درباره فرهنگ*. ترجمه عبدالحمید زرین قلم. تهران: گام نو.
- هریسون، لارنس و ساموئل هانتینگتون (۱۳۸۳). *اهمیت فرهنگ*. ترجمه انجمن توسعه مدیریت ایران. تهران: موسسه انتشارات امیرکبیر.

ارزشیابی پایان ترم: آزمون کتبی و تحقیق

دروس اختیاری :

دروس پیش‌نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: جامعه‌شناسی تاریخی ایران
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Historical Sociology of Iran
	عملی				
	نظری	الزامی		آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
	عملی				
نظری	اختیاری				
عملی					

هدف:

- این واحد درسی دو هدف عمده را پیگیری می‌کند. هدف اول نشان دادن روابطی است که در طول تاریخ بیان تاریخ و تفکر اجتماعی و در عصر حاضر میان تاریخ و جامعه‌شناسی از جهات گوناگون وجود دارد. هدف دومی که این واحد درسی معطوف به آن است عبارت است از استفاده از این دستگاه یا چهارچوب تحلیلی در تبیین تحولات اجتماعی ایران می‌باشد.

سرفصل‌ها:

- طرح مباحث مقدماتی در مورد تاریخ شامل تعریف تاریخ، تاریخ بعنوان حادثه و روایت رویکردهای نظری در مورد فهم تاریخ و تاریخ واکنش.
- انسان، درک تاریخی و رابطه آن با تفکر اجتماعی، در عصر کلاسیک و عصر مسیحیت
- مکاتب تاریخی و علم عمران در عصر اسلام - شامل علم عمران، علم تاریخی، مفاهیم عمده، روش، موضوع‌های اصلی علم تاریخی ابن‌خلدون، چگونگی تحول تاریخ
- عصر مدرن و شکل‌گیری جامعه‌شناسی تاریخی - قرن ۱۸، عصر انسان و تاریخ، نظریه انسان‌شناسی در این دوره، جریان‌های عمده نظری و تاریخ، جامعه‌شناسی علم تاریخی یا اثباتی، متد جامعه‌شناسی تاریخی، تحول رابطه بین جامعه‌شناسی و تاریخ، محدودیت‌های جامعه‌شناسی تاریخی.

منابع:

- استنفورد، مایکل (۱۳۸۲). *درآمدی بر فلسفه تاریخ*. ترجمه احمد گل‌محمدی. تهران: نشر نی.
- پولارد، سیدنی (۱۳۵۴). *اندیشه ترقی*. ترجمه حسین اسدپور پیرانفر. تهران: امیرکبیر.
- پیتر، برک (۱۳۸۱). *تاریخ و نظریه اجتماعی*. ترجمه غلامرضا جمشیدیها. تهران: انتشارات دانشگاه

تهران.

- فروند، ژولین (۱۳۶۲). *آراء و نظریه‌ها در علوم انسانی*. ترجمه دکتر کاردان. تهران: مرکز نشر.
- میلز، سی‌رایت (۱۳۶۱). *پیش‌جامعه‌شناختی: نقدی بر جامعه‌شناسی آمریکایی*. ترجمه دکتر عبدالمعبود انصاری. تهران: شرکت سهامی انتشار.
- نوذری، حسینعلی (۱۳۷۹). *فلسفه تاریخ*. تهران: طرح نو.
- هابدن، استفن (۱۳۷۹). *روابط بین‌الملل و جامعه‌شناسی تاریخی*. ترجمه جمشید زنگنه. تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی.

- Abrams, P. (1963). *Historical Sociology*, West Compton House, Open Books.
- Bendis, R. (1984). *Force, Fate and Freedom in Historical Sociology*, California University of California Press.
- Bock, K. (1980). *Human Nature and History. A Response to Sociobiology*, New York, Columbia University Press.
- Hawthorn, G. (1990). *Enlightenment & Despair: A History of Social Theory*, Cambridge, Cambridge University Press, second edition.
- Kalberg, S. (1994). *Max Weber's Comparative-Historical Sociology*, Cambridge, Britain Polity Press.
- Skocpol, T. (1995). *Vision and Method in Historical Sociology*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Swingewood, A. (1991). *A Short History of Sociological Thought*, London: MacMillan, second edition.

ارزشیابی پایان ترم: آزمون کتبی و تحقیق

دروس اختیاری :

دروس پیش‌نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: بررسی و نقد جامعه‌شناسی علم و معرفت
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Critical Review of Sociology of Science and Knowledge
	عملی				
	نظری	الزامی		آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
	عملی				
نظری	اختیاری				
عملی					

هدف:

- درک روابط متقابل جهان اجتماعی و اشکال مختلف معرفت
- شناخت رویکردهای نظری نسبت به روابط جهان اجتماعی و معرفت

سرفصل‌ها:

- معرفت چیست
- معرفت‌ها: ملاکهای تفکیک علم، فلسفه، دین، و ایدئولوژی
- معرفت‌شناسی؛ و جامعه‌شناسی معرفت و جامعه‌شناسی علم
- نفس الامر، وجود ذهنی و تعیین اجتماعی معرفت (جهان‌های سه‌گانه)
- شکل‌گیری جامعه‌شناسی معرفت و مروری تاریخی بر نظریات قرون ۱۸ و ۱۹
- نظریات برجسته جامعه‌شناسی معرفت در قرن بیستم
- جامعه‌شناسی معرفت کلاسیک و جامعه‌شناسی معرفت "جدید"
- جامعه‌شناسی علم بر اساس تعاریف سنتی، مدرن و پست مدرن از علم
- تطورات تاریخی معنای علم
- نسبت علم و فرهنگ، (با نظریه تطورات تاریخی معنای علم)

منابع:

- آشتیانی، منوچهر (۱۳۸۶). *ملاکس شلمر*. تهران.

- برگز، پیتر؛ لوکمان، توماس (۱۳۷۵). *ساخت اجتماعی واقعیت*. ترجمه فریبرز مجیدی. تهران: علمی و فرهنگی، چاپ اول.
- توکل، محمد (۱۳۸۳). *جامعه‌شناسی معرفت و علم*. تهران: سمت.
- دورکیم، امیل (۱۳۸۴). *صور بنیادین حیات دینی*. ترجمه باقر پرهام. تهران: مرکز.
- فوکو، میشل (۱۳۸۴). *اراده به دانستن*. ترجمه نیکو سرخوش و افشین جهان‌دیده. تهران: نی، چاپ سوم.
- مارکس، کارل (۱۳۷۷). *ایدئولوژی آلمانی*. ترجمه: تیرداد نیکی. تهران: نشر اختران.
- مارکس، کارل (۱۳۷۷). *دست‌نوشته‌های اقتصادی و فلسفی ۱۸۴۴*. ترجمه حسن مرتضوی. تهران: آگه.
- مانهایم، کارل (۱۳۸۰). *ایدئولوژی و اتوپیا*. ترجمه فریبرز مجیدی. تهران: سمت.
- پارسانیا، حمید، (۱۳۷۰)، *سنت، ایدئولوژی و علم*، قم، بوستان کتاب.
- Berger P. & Luckmann T. (1963). *Sociology of Religion and Sociology of Knowledge*, *Sociology and Social Research*, 47, 4.
- Dilthey W. (1962). *Pattern & Meaning in History*, New Yourk: Harper.
- Manheim, K. & P. Kecskemeti (ed.) (1924) *Essays On The Sociology of Knowledge*, New York: Harcourt, Brace & World.
- Marx K. (and Engels) (1970). *The German Ideology*, London: Lowrence and Wisherd.
- Marx K. (T. Bottomore, ed & intr.) (1975). *Karl Marx on Sociology and Social Philosophy*, Middlesex: Pelican Books.
- Mauss M, & Durkheim E. (1970). *Primitive Classification*, London: Cohen & West.
- Merleau-pony, M. (1962). *Phenomenology of Percepion*, London: Routledge.
- Merton R. (1937). *The Sociology of Knowledge*. *Isis* 27(3): 493-503.
- Scheler, M F. (1980). *Problems of a Sociology of Knowledge*, London: RKP.
- Stark W. (1958). *The Sociology of Knowledge*, London: RKP.
- Tavakol M. (1987). *Sociology of Knowledge: Theoretical Problems*, New Delhi: Sterling

ارزشیابی پایان ترم: آزمون کتبی و تحقیق

دروس اختیاری :

دروس پیش‌نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: تاریخ علوم عقلی در اسلام	
	عملی					
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: History of Rational Sciences in Islam	
	عملی					
	نظری	الزامی		آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒		
	عملی					
	نظری	اختیاری				سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
	عملی					

هدف:

- از آنجا که دانش اجتماعی در تعامل با دیگر حوزه‌های معرفتی شکل می‌گیرد، این درس دانشجویان را به صورت تطبیقی با دوره‌ها و جریان‌های فکری و عقلی جهان اسلام و بسترهای معرفتی اندیشه‌های اجتماعی در مقاطع مختلف آشنا می‌گرداند.

سرفصل‌ها:

- علوم اوایل (میراث یونان باستان) و علوم مسلمین
- تقسیم‌بندی‌های علوم در جهان اسلام
- اهل حدیث و ظاهرگرایان
- متکلمین: معتزله و اشاعره
- رویکردهای فلسفی: مشاء، اشراق و حکمت متعالیه
- رویکردهای باطنی، صوفیانه، عرفانی
- علوم تجربی و طبیعی
- مواجهات جریان‌های فوق با علوم مدرن

منابع:

- میرمحمد شریف (۱۳۶۲)، *تاریخ فلسفه در اسلام*، ترجمه مترجمان زیر نظر نصرالله پورجوادی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

- ماجد فخری (۱۳۸۲)، *سیر فلسفه در جهان اسلام*، ترجمه گروه مترجمان، تهران، مرکز نشر دانشگاهی.
- حنا فاخوری و خلیل جر (۱۳۸۶)، *تاریخ فلسفه در جهان اسلامی*، ترجمه عبدالحمید آینی، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
- سید حسین نصر و الیور لیمن (۱۳۸۳)، *تاریخ فلسفه اسلامی*، ۳ ج، تهران، حکمت.
- غلامحسین ابراهیمی دینانی (۱۳۷۶)، *ماجرای فکر فلسفی در جهان اسلام*، ۳ جج، تهران، طرح نو.
- علی اکبر علیخانی (ویراستار) (۱۳۸۶)، *روش‌شناسی در مطالعات سیاسی اسلام*، تهران، انتشارات دانشگاه امام صادق(ع).
- علی اکبر علیخانی (ویراستار) (۱۳۸۶)، *اندیشه سیاسی در جهان اسلام از فروپاشی خلافت عثمانی*، ۲ ج، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی فرهنگ و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی.
- موسی نجفی (ویراستار) (۱۳۷۴)، *تأملات سیاسی در تاریخ تفکر اسلامی*، ۵ جج، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- ابراهیمی دینانی، دفتر عقل و آیت عشق ۳ ج

ارزشیابی پایان ترم: آزمون کتبی و تحقیق

دروس اختیاری :

دروس پیش‌نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: جامعه‌شناسی دین
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Sociology of Religion
	عملی				
	نظری	الزامی			
	عملی				
نظری	اختیاری				
عملی					
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>					

هدف:

- آشنائی دانشجویان کارشناسی ارشد با دیدگاه‌های جامعه‌شناسی در زمینه ادیان و شناخت تئوریهای کلاسیک و معاصر جامعه‌شناسی دینی

سرفصل‌ها:

- اهمیت و جایگاه دین در جوامع بشری، قلمرو جامعه‌شناسی دین و پشتوانه تحلیل جامعه‌شناسی دین
- دیدگاه‌های مختلف تاریخ ادیان، تئوریها، الهیات، فلسفه، جامعه‌شناسی در مورد ادیان
- برخی عوامل مؤثر بر رشد جامعه‌شناسی دین
- نظریه پزتیوستی دین
- نظریه تکاملی دین
- نظریه کارکردی دین
- نقد نظریه‌های مارکس و فروید درباره منشأ دین
- نظریه پدیدارشناسی دین
- رابطه دین و نهادهای مختلف (دین و خانواده، دین و دولت، دین و اقتصاد، دین و معضلات اجتماعی، دین و اندیشه پست مدرنیسم)
- بررسی منابع اساسی: صور ابتدائی حیات دینی دورکیم، اخلاق پرستان و روح سرمایه‌داری اثر ماکس وبر

منابع:

- توسلی، غلام‌عباس (۱۳۷۹). روشنفکری و اندیشه دینی، رهیافتی جامعه‌شناسی به اندیشه دکتر شریعتی. تهران: انتشارات قلم.
- توسلی، غلام‌عباس (۱۳۸۰). جامعه‌شناسی دین. تهران: انتشارات سخن.
- ویلم (۱۳۷۸). جامعه‌شناسی ادیان. ترجمه عبدالرحیم گواهی. تهران.
- همیلتون، ملکم (۱۳۸۲). جامعه‌شناسی دین. ترجمه محسن ثلاثی. تهران: انتشارات علمی.
- The Sociology of Religion by Max Weber and Ephraim Fischhoff (Apr 15, 1993)
- Sociology of Religion: Contemporary Developments by Kevin J. Christiano (May 29, 2008)
- Sociology of Religion: A Reader (2nd Edition) (Mysearchlab Series for Religion) by Susanne C. Monahan, William A. Mirola and Michael O. Emerson (Sep 30, 2010)
- An Introduction to the Sociology of Religion: Classical And Contemporary Perspectives by Inger Furseth and Pal Repstad (Sep 30, 2006)
- Religion In Society: A Sociology Of Religion- (Value Pack w/MySearchLab) by Ronald L. Johnstone (Jan 17, 2009)
- The Sociology of Religion: A Substantive and Transdisciplinary Approach by George N. Lundskow (Jun 10, 2008)

ارزشیابی پایان ترم: آزمون کتبی و تحقیق

دروس اختیاری :

دروس پیش‌نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: اسلام در متون غربی
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
نظری	الزامی	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Islam in Western Texts		
عملی					
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

هدف:

- هدف از این درس، آشنائی دانشجویان کارشناسی ارشد با چگونگی بازنمایی اسلامی در متون غربی می‌باشد. در این مسیر دانشجویان علاوه بر بررسی انتقادی آثار و نظام تحلیلی متفکران جامعه‌شناسی دربارهٔ اسلام و مسلمانان و به بررسی آثار و نظام تحلیلی سایر متفکران نیز می‌پردازند.

سرفصل‌ها:

- بررسی انتقادی نظام تحلیلی مسیحیان در مواجهه با اسلام
- بررسی انتقادی نظام تحلیلی یهودیان در مواجهه با اسلام
- بررسی انتقادی نظام تحلیلی غربیها در مواجهه با اسلام در دوران پیشامدرن و مدرن
- اسلام در آثار کلاسیک جامعه‌شناسی (آگوست کنت، دوتوکویل، مارکس، وبر، زیمل و ...)
- اسلام در آثار متأخر جامعه‌شناسی (هابرماس، گیدنز و ...)
- نقد و بررسی شرق‌شناسی و اسلام‌شناسی غربی (چهره‌ها و متون)
- نقد و بررسی جامعه‌شناسی اسلام (چهره‌ها و متون)
- اسلام امروز: جغرافیای اسلام

منابع:

- اسمیت، ویلفرد کنت ول، اسلام در جهان امروز، ترجمه حسنعلی هروی، دانشگاه تهران
- بدوی، عبدالرحمن، دایره المعارف مستشرقان، ترجمه صالح طباطبایی، انتشارات روزنه
- الویری، محسن، مطالعات اسلامی در غرب، تهران، انتشارات سمت
- خسروشاهی، هادی، واتیکان، دنیای اسلام و غرب، تهران، نشر شروق
- طباطبایی، مصطفی، نقد آثار خاور شناسان، تهران، انتشارات چاپخش
- صمیمی، مینو، محمد در اروپا، تهران، انتشارات اطلاعات
- نیک بین، نصرالله، اسلام از دیدگاه دانشمندان غرب، سیمان فارس
- وات، مونتگمری، برخورد آرای مسلمان و مسیحیان، ترجمه محمد حسین آریا، نشر فرهنگ اسلامی
- وات، مونتگمری، تاثیر اسلام بر اروپای قرون وسطی، حسین عبدالحمیدی، موسسه امام خمینی
- زمانی، محمد حسن، آشنایی با استشرق و اسلام شناسی غربیان، قم، انتشارات جامعه المصطفی

ارزشیابی پایان ترم: آزمون کتبی و تحقیق

دروس اختیاری :

دروس پیش نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: جامعه‌شناسی ملل و نحل اسلامی
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Sociology of Islamic Heresiography
	عملی				
	نظری	الزامی		آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒	
	عملی				
نظری	اختیاری	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			
عملی					

هدف:

- آشنائی دانشجویان کارشناسی ارشد با فرق و نحله های اسلامی در ادوار تاریخ، بالاخص در دوران معاصر و تحلیل جامعه‌شناختی و معرفتی چگونگی شکل‌گیری و تکوین و افول آنها

سرفصل‌ها:

- مفهوم‌شناسی فرق و نحله های اسلامی
- سنخ‌شناسی فرق و نحله‌های اسلامی در طول تاریخ و دسته‌بندی آنها
- تحلیل جامعه‌شناختی و تاریخی شکل‌گیری و تکوین و افول انواع فرق و نحله های اسلامی (مطالعه موردی)
- تحلیل معرفتی شکل‌گیری و تکوین و افول انواع فرق و نحله‌های اسلامی (مطالعه موردی)
- مطالعه تطبیقی فرق و نحله های اسلامی

منابع:

- محمدبن عبدالکریم شهرستانی شهرستانی . ملل و نحل
- اسپوزیتو، جان (۱۳۸۶)، جنبش‌های اسلامی معاصر، مترجم: محمد شجاعیان، تهرانی، نشر نی؛
- مطهری، مرتضی (۱۳۶۵)، نهضت‌های اسلامی معاصر، تهران، انتشارات صدرا؛
- حلبی، علی اصغر (۱۳۸۴)، تاریخ نهضت‌های دینی سیاسی معاصر، تهران، انتشارات زوآر؛
- موثقی، احمد (۱۳۷۴)، جنبش‌های اسلامی معاصر، تهران، سمت؛
- محمد ابوزهره، کتاب تاریخ المذاهب الاسلامیه؛
- دکتر عبدالرحمن بدوی، کتاب مذاهب الاسلامیین؛

- سامی النشار، نشأة الفكر الفلسفي في الاسلام؛
 - دکتر محمدجواد مشکور، تاریخ شیعه و فرقه های اسلام تا قرن چهارم
 - دکتر محمدجواد مشکور، فرهنگ فرق اسلامی
 - آیت الله شیخ جعفر سبحانی، بحوث فی العمل والنحل.
- ارزشیابی پایان ترم: آزمون کتبی و تحقیق

دروس اختیاری :

دروس پیش نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: جامعه‌شناسی جنبش‌های اسلامی
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: Sociology of Islamic Movements
	عملی				
	نظری	الزامی		آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
	عملی				
نظری	اختیاری				
عملی					

هدف:

- آشنایی با اقسام گوناگون نهضت‌ها و جنبش‌های اسلامی در جهان اسلام
- درک کلی نسبت به مسائل و موضوعات مبتلابه جنبش‌های اسلامی: قبل از مواجهه با مدرنیته و پس از آن
- تلاش برای رسیدن به یک طرح نظری برای توضیح ظهور و زوال نهضت‌ها و جنبش‌های اسلامی

سرفصل‌ها:

- (در این طرح درس، «جنبش اسلامی»، عام‌تر از مفهوم جامعه‌شناختی «*Movement*» و برابر با مفهوم سنتی «نهضت» در نظر گرفته شده است که شمول بیشتری دارد).
- مفهوم‌شناسی «جنبش اسلامی»
- مقایسه نظری و تجربی بین مفاهیم «نهضت اسلامی» یا «جنبش اسلامی» با مفهوم «جنبش اجتماعی» (*Social Movement*) در جامعه‌شناسی
- بررسی مناقشه نظری پیرامون ماهیت و تعریف «جنبش اسلامی»
- جنبش اسلامی، در یک کشور اسلامی رخ می‌دهد
- جنبش اسلامی، با اهداف و آرمان اسلامی رخ می‌دهد
- جنبش اسلامی، بر اساس مشارکت مسلمانان رخ می‌دهد
- جنبش اسلامی، تحت رهبری یک رهبر اسلامی (عالم دینی) رخ می‌دهد
- بررسی سیر تاریخی نهضت‌ها و جنبش‌های اسلامی
- نهضت‌ها و جنبش‌های اسلامی پیشامدرن
- بیان اهداف و آرمان‌ها

- سیر شکل‌گیری و روند فعالیت
- دلایل انحطاط و زوال
- جایگاه و نقش رخدادهایی نظیر واقعه عاشورا یا باور به مهدویت در این نهضت‌ها
- نقش تفاوت‌های مذهبی (تسنن، تشیع، خوارج و فرقه‌های مختلف اسلامی) در وقوع این نهضت‌ها
- بررسی موردی نقش گروه‌های فکری عقیدتی نظیر اخوان‌الصفا یا اسماعیلیه در وقوع این نهضت‌ها
- بررسی موردی جنبش‌های اصلاحی دینی مانند جنبش وهابیت
- نهضت‌ها و جنبش‌های اسلامی پس از مواجهه با مدرنیته
- «تجربه غرب» در نهضت‌ها و جنبش‌های اسلامی معاصر و تطورات فهم از «غرب» در آنها
- تاثیرات تحولات مدرن بر جهت‌گیری‌ها و نحوه عمل نهضت‌های اسلامی
- سیر تحول ایدئولوژیک نهضت‌ها و جنبش‌های اسلامی و نقش ایدئولوژی‌های مدرن (مانند مشروطه‌خواهی، ناسیونالیسم، مارکسیسم) در آنها
- تحول نقش و جایگاه دین (اسلام) و مذهب در نهضت‌ها و جنبش‌های اسلامی معاصر
- تبیین بازگشت به «اسلام به‌مثابه ایدئولوژی» در نهضت‌های سیاسی و اجتماعی جوامع اسلامی معاصر با تاکید بر تجربه ایران و مصر
- شناسایی اشکال مختلف بازسازی و بازتفسیر «تاریخ صدر اسلام» و زندگی پیامبر اسلام (ص)، به‌عنوان مقصد بازگشت و احیاء
- بررسی جامعه‌شناختی ابعاد، اهداف، شعارها، قلمرو نفوذ و تاثیرات نهضت‌های اسلامی معاصر در سطوح مختلف محلی، ملی، منطقه‌ای و جهانی
- مثال: بررسی ساختار، جهت‌گیری و نحوه عمل نهضت‌ها و جنبش‌های اسلامی جهانی، مانند اخوان المسلمین
- مثال: بررسی نقش ارزش‌ها و مولفه‌های قومی در شکل‌گیری نهضت‌های اسلامی، مانند جنبش اسلامی در مالزی
- مثال: بررسی نقش نهضت اسلامی در شکل‌گیری دولت‌ملت‌های جدید اسلامی، مانند «نهضت اسلامی خلافت» در هند و تاثیر آن در شکل‌گیری کشورهای پاکستان و بنگلادش
- بررسی و سنخ‌بندی گفتمان‌های فکری و سیاسی غالب در جنبش‌های اسلامی معاصر مانند مدرنیسم اسلامی، احیاءگری دینی، سلفی‌گری و نظایر آن
- تاثیر تفاوت‌های فقه سیاسی تشیع و اقسام متنوع فقه سیاسی تسنن در شکل‌گیری گفتمان‌های سیاسی مختلف
- بررسی برخی عناوین و مفاهیم اختصاصی نهضت‌ها و جنبش‌های اسلامی، نظیر مفاهیم «امت اسلامی»، «دارالاسلام»، «عدالت»، «وحدت» و نظایر آن
- جایگاه و نقش رهبران و شخصیت‌های کاریزمانیک در شکل‌گیری جنبش‌ها و نهضت‌های اسلامی
- بررسی ابعاد شخصیتی و مبانی فکری سیدجمال‌الدین اسدآبادی، محمد عبده، اقبال لاهوری، ابوالاعلی مودودی، امام خمینی، شهید مطهری، علی شریعتی، عمر مختار، حسن‌البناء، سیدقطب، رشیدرضا، م. ابوالکلام آزاد و دیگران
- تبیین جامعه‌شناختی نقش تحبگان و مبانی فکری‌شان در ظهور و زوال نهضت‌ها و جنبش‌ها

- بررسی دلایل زوال و انحطاط نهضت‌ها و جنبش‌های اصلاحی اسلامی به‌منظور رسیدن به یک طرح نظری تحلیلی

- نقد و بررسی برخی طرح‌های نظری موجود مانند دیدگاه «مرتضی مطهری»
- بررسی نقش دولت‌ها، تاثیر نخبگان، ضعف ایدئولوژی، اختلافات داخلی و مداخلات نظامی خارجی، انحرافات عقیدتی
- تاثیر تحولات بین‌المللی نظیر تغییر در مناسبات بین قدرت‌های بزرگ، برخی روندهای جهانی مانند برنامه‌های جهانی توسعه، جهانی‌شدن، سکولاریزاسیون، سرمایه‌داری جهانی، گسترش رسانه‌های ارتباط جمعی و نظایر آن

- بررسی موردی جنبش‌ها و نهضت‌های اسلامی

- جنبش مهدی در سودان

- نهضت اسلامی در پاکستان

- نهضت شیعی در ایران

- جنبش شیعی عراق

- جنبش اسلامی در الجزایر

- نهضت اخوان‌المسلمین مصر

- جنبش احیای اسلامی در مالزی

- جنبش سنوسی در لیبی

- تحلیل جایگاه نهضت‌ها و جنبش‌های اسلامی معاصر در بستر کلی‌تر جریان جهانی مقاومتِ ضد‌مدرن

- تاثیر وقوع انقلاب اسلامی ضد‌مدرنیستی بر تحول در جهت‌گیری جنبش‌های اسلامی معاصر

- تبدیل «مسأله فلسطین» و «قدس»، به نماد جهانی نهضت‌های اسلامی

- تاثیر تحولات فرهنگی-اجتماعی نیمه قرن بیستم و تقویت جریان خودانتقادی در غرب، روند جهان‌سوم‌گرایی

- و مناسبات پسااستعماری بر شکل‌گیری و وقوع نهضت‌های اسلامی معاصر

- مسائل و راهبردهای جنبش‌ها و نهضت‌های اسلامی

- مسأله سیاست و نظریه‌پردازی برای تشکیل «حکومت»

- مسأله نژاد و مناقشه بر سر نسبت دین و قومیت

- مسأله هویت و تلاش برای احیای هویت دینی

- مسأله استعمار و مبارزه با سلطه خارجی به منظور کسب «استقلال»

- مسأله سکولاریسم و تلاش برای احیای بنیان‌های اخلاقی و ارزشی

- مسأله علم و تکنولوژی و تلاش برای بهبود وضعیت جوامع اسلامی

منابع:

- اسپوزیتو، جان (۱۳۸۶)، جنبش‌های اسلامی معاصر، مترجم: محمد شجاعیان، تهرانی، نشر نی؛

- حلبی، علی اصغر (۱۳۸۴)، تاریخ نهضت‌های دینی-سیاسی معاصر، تهران، انتشارات زوار؛

- خدوری، مجید (۱۳۶۹)، گرایش‌های سیاسی در جهان عرب، مترجم: عبدالرحمن عالم، تهران، دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه؛
- دکمیجیان، هریراد (۱۳۷۳)، جنبش‌های اسلامی در جهان عرب، مترجم: حمید احمدی، تهران، کیهان؛
- سعید، بابی (۱۳۷۹)، هراس بنیادین، مترجمان: غلامرضا جمشیدی‌ها و موسی عنبری، تهران، انتشارات دانشگاه تهران؛
- سید قطب (۱۳۸۸)، آینده در قلمرو اسلام، مترجم: سیدعلی خامنه‌ای، تهران، دفتر نشر اسلامی؛
- سیدقطب (۱۳۸۸)، ویژگی‌های جهان بینی اسلامی، مترجم: سیدمحمد خامنه‌ای، تهران، نشر تولید کتاب؛
- عنایت، حمید (۱۳۸۰)، اندیشه سیاسی در اسلام معاصر، مترجم: بهاء‌الدین خرمشاهی، تهران، انتشارات خوارزمی؛
- الگار، حامد (۱۳۶۲)، نهضت بیدارگری در جهان اسلام، مترجم: محمدهادی جعفری، تهران، شرکت انتشار؛
- مغربی، عبدالغنی (۱۳۶۲)، دین اسلامی از پیدایش تا تجدیدحیات، مترجم: شیوا رضوی، تهران، انتشارات رازی؛
- موثقی، احمد (۱۳۷۴)، جنبش‌های اسلامی معاصر، تهران، سمت؛
- Ayubi, Nazih (1991), *Political Islam: Religion And Politics in Arab World*, London, Routledge;
- Davidson, Lawrence (2003), *Islamic Fundamentalism (Greenwood Press Guide to Historic Events of the Twentieth Century)*, London, Greenwood Press;
- Milton-Edwards, Beverley (2004), *Islamic fundamentalism since 1945*, London, Routledge;
- Rubin, Barry (2007), *Political Islam: V.iii*, London and NewYork, Routledge
- Sabet, Amr G E (2008), *Islam and the political : theory, governance and international relations*, London, Pluto Press;
- Volpi, Frederic (2001), *Political Islam : a critical reader*, London & New York, Routledge;

ارزشیابی پایان ترم: آزمون کتبی و تحقیق

دروس اختیاری :

دروس پیش‌نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: تاریخ اندیشه اجتماعی	
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	الزامی		تعداد ساعت: ۳۴ ساعت		عنوان درس به انگلیسی: History of Social Thought
	عملی					
نظری	اختیاری					
عملی						
آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒						
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						

هدف:

- آشنایی با تحولات اندیشه و علم اجتماعی و آگاهی به نظورات تاریخی و فرهنگی مفهوم اندیشه و علم اجتماعی و توجه دادن به نسبت بین ادیشه و علم اجتماعی با دوره های مختلف تاریخی و تمدنی و پیوند علم اجتماعی مدرن و مدرنیته ، این درس این توجه و تنبه را به دانش پژوه می دهد که فرهنگ و تمدن اسلامی نیز مقتضی صورتهای خاصی از اندیشه و علم اجتماعی می باشد .

سرفصل‌ها:

- اندیشه اجتماعی دوران باستان
- اندیشه اجتماعی در چین ، هند و ایران باستان
- اندیشه اجتماعی در تمدن یونان (افلاطون ، ارسطو ، رواقی هلووس)
- اندیشه اجتماعی در قرون وسطی
- اندیشه اجتماعی عصر روشنگری (ماکیاولی ، لاک ، منتسکیو ، کانت)
- اندیشه اجتماعی در سده نوزده و بیست میلادی (هگل ، مارکس ، کنت ، پست مدرن)
- اندیشه اجتماعی در جهان اسلام (فارابی ، اخوان الصفا ، ...)

منابع:

- کاپلستون ، فردریک ، تاریخ فلسفه ، دوره ۹ جلدی ، تهران ، انتشارات سروش
- فریدریش یوناس **تاریخ جامعه‌شناسی**؛ ج: ۱: پیدایش و شکل‌گیری نظریه‌های نوین، ترجمه عبدالرضا نواح، اهواز: رسش.
- الکس کالینیکوس ، **درآمدی تاریخی به نظریه اجتماعی**، ترجمه اکبر معصوم‌بیگی، تهران: آگه.

- چیکوب برونوفسکی و بروس مازلیش ، سنت روشنفکری در غرب؛ از لئوناردو تا هگل، ترجمه لی لا سازگار، تهران: آگه.
- کمال پولادی ، تاریخ اندیشه سیاسی در غرب؛ از سقراط تا ماکیاوولی، تهران: مرکز.
- کمال پولادی ، تاریخ اندیشه سیاسی در غرب؛ در ایران و اسلام، تهران: مرکز.
- کمال پولادی ، تاریخ اندیشه سیاسی در غرب؛ از ماکیاوولی تا مارکس، تهران: مرکز.
- کمال پولادی ، تاریخ اندیشه سیاسی در غرب؛ قرن بیستم، تهران: مرکز.
- اچ. ای. بارنز و اچ. بکر ، تاریخ اندیشه اجتماعی، ج. ۱، ترجمه جواد یوسفیان، علی اصغر مجیدی، تهران: کتاب‌های سیمرغ.
- اچ. ای. بارنز و اچ. بکر ، تاریخ اندیشه اجتماعی، ج. ۲، ترجمه جواد یوسفیان، تهران: نشر همراه.
- شریف، م.م. ، تاریخ فلسفه در اسلام ، دوره چهار جلدی ، تهران ، انتشارات نشر دانشگاهی

دروس اختیاری :

دروس پیش‌نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: تاریخ علوم نقلی در اسلام
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: History of Narrative Sciences in Islam
	عملی				
	نظری	الزامی		آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
	عملی				
نظری	اختیاری				
عملی					

هدف:

- از آنجا که دانش اجتماعی در تعامل با دیگر حوزه‌های معرفتی شکل می‌گیرد، این درس دانشجویان را به صورت تطبیقی با دوره‌ها و جریان‌های نقلی جهان اسلام و بسترهای معرفتی اندیشه‌های اجتماعی در مقاطع مختلف آشنا می‌گرداند.

سرفصل‌ها:

- رویکردهای حدیثی و تفسیری در دوره‌های مختلف تاریخی
- دوره‌های تاریخی ظاهرگرایی و اهل قیاس
- دوره‌های تاریخی فقه شیعی
- ظاهرگرایی و اخباری‌گری در فقه شیعه
- تطورات تاریخی علم اصول
- سبک‌ها و شیوه‌های تاریخ‌نگاری در دوره‌های مختلف جهان اسلام

منابع:

- مبانی و تاریخ تحول اجتهاد؛ حسین عزیزی
- ادوار اجتهاد؛ ابراهیم جناتی
- مکاتب الاجتهاد و مناخجه؛ مصطفی جعفر پیشه‌فرد
- دانشنامه‌ی اصولیان شیعه؛ محمدرضا ضمیری
- مقدمه‌ای بر فقه شیعه؛ سید حسین مدرسی
- مکتب در فرآیند تکامل؛ ترجمه‌ی هشام ایزدپناه
- مقدمه‌ای بر فکر شیعه؛ ترجمه‌ی محمد آصف فکرت

- میراث مکتوب شیعه در سه قرن نخستین هجری؛ ترجمه‌ی سید علی قرانی و رسول جعفریان
- روزنتال، فرانتس؛ تاریخ تاریخ‌نگاری در اسلام؛ ترجمه‌ی اسدالله آزاد
- هامپتون گیپ و الکساندر راسکین؛ تاریخ‌نگاری در اسلام؛ ترجمه‌ی یعقوب آژند
- صادق آینه‌وند؛ علم تاریخ در گستره‌ی تمدن اسلامی
- معرفت، محمد هادی؛ تفسیر و مفسران
- گل‌زهر، ایگناز؛ گرایش‌های تفسیری در میان مسلمانان؛ ترجمه‌ی سید ناصر طباطبایی
- خدمات متقابل اسلام و ایران، مطهری، مرتضی
- آشنایی با علوم اسلامی، مطهری، مرتضی
- خرمشاهی، بهاء‌الدین؛ دانشنامه‌ی قرآن و قرآن‌پژوهی
- قربانی، زین العابدین؛ تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی
- شادی نفیسی؛ عقل‌گرایی در تفاسیر قرن چهاردهم
- شهیدی صالحی، عبدالحسین؛ تفسیر و تفاسیر شیعه
- علم الحدیث و درابه الحدیث، کاظم شانه چی، انتشارات سمت
- تاریخ فقه و فقهها، دکتر حبیب‌الله عظیمی، انتشارات اساطیر
- تاریخ فقه و فقهها، دکتر گرجی، انتشارات سمت
- آشنایی با علوم اسلامی، شهید مطهری، انتشارات صدرا

ارزشیابی پایان‌ترم: آزمون کتبی و تحقیق

دروس اختیاری :

دروس پیش نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: روشهای تحقیق در علوم اجتماعی			
	عملی							
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		عنوان درس به انگلیسی: Research Methods in Social Sciences		
	عملی							
	نظری	الزامی					آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
	عملی							
نظری	اختیاری							
عملی								

هدف:

- از آنجا که بومی کردن دانش اجتماعی اسلامی یکی از اهداف رشته فلسفه علوم اجتماعی است، دانشجویان در این درس می‌توانند با روش‌های کاربردی پیشرفته و مدرن کمی و کیفی آشنا شده و با الهام از آن توانمندی لازم را جهت رسیدن به هدف فوق به دست آورند و مسائل و تجربه‌های اعمال روشهای مورد بررسی را در جامعه ایران و فرهنگ اسلامی کنکاش نمایند.

سرفصل‌ها:

- استراتژی‌های تحقیق
- تعامل نظریه و تحقیق
- سنجش و اندازه‌گیری
- روش کمی
- آزمایش (experiment)
- پیمایش (survey)
- تحلیل محتوا (content analysis)
- روش کیفی
- مطالعات مشاهده‌ای (observation)
- روش‌های مشارکتی (participatory methods)
- موردپژوهی (case study)
- زندگی پژوهی
- مضامین عمیق

- فوکوس گروپ (focus group)
- اقدام پژوهی
- تحلیل گفتمان (discourse analysis)
- روش‌های تحلیل داده‌های موجود
- منابع اطلاعات عمومی در ایران و کشورهای منطقه
- مطالعات تاریخی (historical study)
- تحقیقات ارزیابی (evaluation study)
- تلاش برای طراحی تکنیک‌های خاص تحقیق برای اعمال در جامعه ایران و فرهنگ اسلامی
- کار عملی: نقد سه تحقیق انجام شده در سطح ملی و منطقه‌ای توسط هر یک از دانشجویان

منابع:

منابع عمومی روش

- محمدرضا حافظ‌نیا (۱۳۸۶)، *مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی*، تهران: سمت.
- ترزا ال. بیکر (۱۳۸۶)، *نحوه انجام تحقیقات اجتماعی*، ترجمه هوشنگ ناییب، تهران: نشر نی.
- ارل بی (۱۳۸۱)، *روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی*، ۲ جج، ترجمه دکتر رضا فاضل، تهران: سمت.
- ریمون کیوی و لوکوان کامینهود (۱۳۸۶)، *روش تحقیق در علوم اجتماعی*، ترجمه عبدالحسین نیک‌گهر، تهران: توتیا.
- فرد کرلینگر (۱۳۷۷)، *مبانی پژوهش در علوم رفتاری*، ۲ جج، ترجمه حسن پاشاشریفی و جعفر نجفی زند، تهران: آوای نور.
- فرامرز رفیع‌پور (۱۳۸۴)، *کندوکاوها و پنداشته‌ها: مقدمه‌ای بر روش‌های شناخت جامعه و تحقیقات اجتماعی*، تهران: شرکت سهامی انتشار.
- چاوا فرانکفورد و دیوید نجمیاس (۱۳۸۱)، *روش‌های پژوهش در علوم اجتماعی*، ترجمه فاضل لاریجانی و رضا قاضلی، تهران: سروش.
- دلبرت میلر (۱۳۸۰)، *راهنمای سنجش و تحقیقات اجتماعی*، ترجمه هوشنگ ناییب، تهران: نشر نی.
- حجت‌اله فراهانی و حمیدرضا عربی (۱۳۸۴)، *روش‌های پیشرفته پژوهش در علوم انسانی*، اصفهان، جهاد دانشگاهی دانشگاه اصفهان.

پرداخت ویژه: منطق

- علی اصغر خندان (۱۳۷۹)، *منطق کاربردی*، قم: سمت.
- علی شیروانی (۱۳۸۲)، *درآمدی بر آموزش منطق: روش نقد اندیشه*، قم: مرکز نشر هاجر.

پرداخت ویژه: روش‌های تحقیق کیفی

- تامس لیندلف و برایان تیلور (۱۳۸۸)، *روش‌های تحقیق کیفی در علوم ارتباطات*، ترجمه عبدالله

گیویان، تهران: همشهری.

- اووه فلیک (۱۳۸۷)، *درآمدی بر تحقیق کیفی*، ترجمه هادی جلیلی، تهران: نشر نی.
- آنسلم استراس و جولیت کورین (۱۳۸۵)، *اصول روش تحقیق کیفی: نظریه مبانی*، ترجمه بیوک محمدی، تهران: انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- کاترین مارشال و گرچن راسمن (۱۳۷۷)، *روش‌های تحقیق کیفی*، ترجمه علی پارسائیان و سید محمد اعرابی، تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.

پرداخت ویژه: تحلیل گفتمان

- نورمن فرکلاف (۱۳۷۹)، *تحلیل انتقادی گفتمان*، ترجمه مجموعه مترجمان، تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها.
- فرزانه سجودی (۱۳۸۷)، *نشانه‌شناسی کاربردی*، تهران: نشر علم.
- فردوس آقاگل‌زاده (۱۳۸۵)، *تحلیل گفتمان انتقادی*، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.

پرداخت ویژه: آزمایش

- فرد کرلینگر (۱۳۷۷)، *مبانی پژوهش در علوم رفتاری*، ترجمه حسن پاشاشریفی و جعفر نجفی زند، تهران: آوای نور، ج. ۲، صص. ۴۱-۶۴.
- حجت‌اله فراهانی و حمیدرضا عربضی (۱۳۸۴)، *روش‌های پیشرفته پژوهش در علوم انسانی*، اصفهان: جهاد دانشگاهی دانشگاه اصفهان، صص. ۴۶-۶۶.

پرداخت ویژه: پیمایش

- هنری جان مولر، کارل شوسلر، و هربرت کوستر (۱۳۷۸)، *استدلال آماری در جامعه‌شناسی*، ترجمه هوشنگ نایی، تهران: نشر نی.
- دیوید دِواس (۱۳۷۶)، *پیمایش در تحقیقات اجتماعی*، ترجمه هوشنگ نایی، تهران: نشر نی.

پرداخت ویژه: تحلیل محتوا

- لورنس باردن (۱۳۷۵)، *تحلیل محتوا*، ترجمه ملیحه آشتیانی و محمد یمنی دوزی سرخابی، تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.

دروس اختیاری :

دروس پیش‌نیاز	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ واحد	عنوان درس به فارسی: فلسفه غرب
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: West Philosophy
	عملی				
	نظری	الزامی		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: West Philosophy
	عملی				
	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	عنوان درس به انگلیسی: West Philosophy
	عملی				
<p>آموزش تکمیلی عملی : دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>					

هدف:

- بی تردید تحولات مختلف در دوره های جدید متأثر از مکاتب مختلف فلسفی می باشد بنابراین بر دانشجویان کارشناسی ارشد فلسفه علوم اجتماعی لازم است که با جریان ها و مکاتب بزرگ غرب آشنا گردند تا به این وسیله رابطه و تاثیرگذاری آنها بر علوم اجتماعی روشن گردد.

سرفصل ها :

- آشنایی با مکاتب فلسفی یونان
- سقسطی ها
- افلاطون و ارسطو
- رواقیان و اپیکوریان
- مکاتب فلسفی قرون وسطی
- مکاتب فلسفی دوره جدید
- عقل گرایان
- تجربه گرایان
- ایدئالیسم استعلایی (کانت)
- ایدئالیسم آلمان (هگل)
- پوزیتیویسم (اگوست کنت)
- فلسفه های معاصر (فلسفه های قاره ای و تحلیلی)

منابع:

- مجتهدی، کریم (۱۳۸۸)، فلسفه در آلمان (از لوتر تا نیچه)، تهران، انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، چاپ اول
- مجتهدی، کریم (۱۳۷۵)، فلسفه در قرون وسطی، تهران، انتشارات امیرکبیر، چاپ اول
- مشکات، عبدالرسول (۱۳۹۰)، فرهنگ واژه ها، تهران، انتشارات سمت، چاپ اول
- مگی، برایان (۱۳۷۲)، فلاسفه بزرگ آشنایی با فلسفه غرب، ترجمه عزت‌الله فولادوند، تهران، انتشارات خوارزمی، چاپ اول
- وال، ژان؛ ورنو، روزبه (۱۳۷۲)، نگاهی به پدیدارشناسی و فلسفه‌های هست بودن، ترجمه و تلخیص یحیی مهدوی، تهران، انتشارات خوارزمی، چاپ اول
- لاک و بارکلی (۱۳۸۱)، فلاسفه تجربی انگلستان، ترجمه منوچهر بزرگمهر، تهران، موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، چاپ دوم
- لاکوست، ژان (۱۳۷۵)، فلسفه در قرن بیستم، ترجمه رضا داوری اردکانی، تهران، انتشارات سمت، چاپ اول
- کاپلستون، فردریک (۱۳۷۶)، تاریخ فلسفه، ترجمه جمعی از مترجمان، تهران، انتشارات سروش، دوره ۹ جلدی
- کاپلستون، فردریک (۱۳۶۱)، فلسفه معاصر، ترجمه دکتر علی اصغر حلبی، تهران، انتشارات زوار، چاپ اول
- فولیکه، پل (۱۳۷۷)، فلسفه عمومی یا مابعدالطبیعه، ترجمه دکتر یحیی مهدوی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ سوم
- خاتمی، محمود (۱۳۸۶)، مدخلی بر فلسفه‌های معاصر غربی، تهران، نشر علم
- پاپکین، ریچارد و استرول، آروم (۱۳۷۶)، کلیات فلسفه، ترجمه دکتر سید جلال‌الدین مجتبیوی، تهران، انتشارات حکمت، چاپ سیزدهم
- استرول، اورام (۱۳۸۳)، فلسفه تحلیلی در قرن بیستم، ترجمه فرویدن فاطمی، تهران، نشر مرکز، چاپ اول

